

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Zeneelmélet – Szolfézs - Diktálás 4

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Zeneművészet
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Zeneelmélet – Szolfézs - Diktálás 4	A tantárgy kódja	TLM 3401
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Péter Éva – egyetemi docens		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Csákány Csilla – egyetemi adjunktus		
2.4. Tanulmányi év	II	2.5. Félév	2
		2.6. Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező	2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2. előadás	1	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	28	melyből: 3.5. előadás	14	3.6. szeminárium/labor	14
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					7
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					6
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					28
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
3.5.5. Vizsgák					2
3.5.6. Más tevékenységek:					2
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					47
3.8. A félév összóraszám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	
4.2. kompetenciabeli	Fejlett éneklési készség és hallás, tiszta vokális intonáció

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel és zongorával való felszereltsége; szakkönyvtár megléte
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel és zongorával való felszereltsége; szakkönyvtár megléte

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP3	Tanulmányozza a zenét
CP6	Kottákat olvas és értelmez
CP10	Dalokat gyakorol
CP12	Azonosítja a zene jellemzőit
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT2	Önmagát népszerűsíti
CT3	Saját szakmai fejlődését menedzseli

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP3	1. A hallgató/végzett hallgató bemutatja és érvekkel alátámasztva ismerteti a zenei lejegyzés (a zenei írás-olvasás) alapjául szolgáló elméleteket, fogalmakat és alapelveket.	1. A hallgató/végzett hallgató a megszerzett hallási, zenei memória- és zenei írás-olvasási készségeire – beleértve a belső zenei hallást is – alapozva helyesen teremti meg az összefüggést a zenei szöveg és a hangzásbeli megvalósulás között, a szakterülettől függő, változó jelleggel és komplexitási szinten.
CP6	3. A hallgató/végzett hallgató azonosítja a zenei szakterülethez kapcsolódó, illetve azzal érintkező területek releváns információforrásait.	3. A hallgató/végzett hallgató kiválasztja és rendszerezi a zenei szakterülethez kapcsolódó, illetve azzal érintkező területekről származó, történeti, kulturális, esztétikai, stílári stb. jellegű információkat.
CP10	13. A hallgató/végzett hallgató ismeri a repertoár elsajátítására alkalmazott énekes/hangszeres tanulmányi módszereket.	13. A hallgató/végzett hallgató alkalmazza a gyakorlási technikákat (a mű részekre bontása, csökkentett tempóban történő gyakorlás, nehéz szakaszokon való célzott munka), valamint memorizálja a repertoárt.
CP12	4. A hallgató/végzett hallgató meghatározza és ismerteti a klasszikus zeneszerzési technikák és a bevett zeneelemzési módszerek alapjául szolgáló elméleteket, fogalmakat és alapelveket, a zenei nyelv szabályait és nyelvi elemeit, különös tekintettel a szakterületére.	4. A hallgató/végzett hallgató felismeri és megfelelően alkalmazza a klasszikus zenei írástechnikai eljárásokat (homofon és polifon, a szakterülettől függő, változó jelleggel és komplexitási szinten), esztétikai és szemantikai értékekkel bíró eredmény elérésére törekedve.

kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

CT2	15. A hallgató/végzett hallgató magas szintű ismeretekkel rendelkezik a művészi önpromóció alapelveiről, a személyes márkaépítésről, a szakmai portfólió kialakításáról, valamint a média- és digitális csatornák használatáról. Ismeri a szakterület terminológiáját és a szakmai kommunikáció nemzetközi használatú idegen nyelven alkalmazott konvencióit.	15. A hallgató/végzett hallgató elkészíti a szakmai bemutatkozáshoz szükséges promóciós anyagokat (önéletrajzot, életrajzot, portfóliót), digitális platformokat használ szakmai láthatóságának növelésére, valamint standard szakmai helyzetekben hatékonyan kommunikál szóban és írásban egy nemzetközi használatú idegen nyelven.
CT3	16. A hallgató/végzett hallgató ismeri a karriertervezés és az egész életén át tartó tanulás fogalmait, a továbbképzési és mobilitási lehetőségeket, valamint az idegen nyelven hozzáférhető nemzetközi szakmai erőforrásokat.	16. A hallgató/végzett hallgató felméri saját kompetenciáit, meghatározza szakmai fejlődési céljait, azonosítja a számára releváns képzési programokat, valamint idegen nyelvet használ szakmai tájékozódásra, együttműködésre és projektekben való részvételre.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
Ismeri a zenei nyelv alapvető elemeit: hangok, hangjegyek, vonalrendszer, kulcsok, ütemmutatók, hangértékek és szünetek.
Megérti a zenei lejegyzés és a zenei partitúra olvasásának alapelveit.
Ismeri a ritmus, a dallam, a tempó, a dinamika és a zenemű karakterére vonatkozó alapfogalmakat.
Megérti a zene elméleti elemei és egy dal vagy zenei gyakorlat megszólaltatása közötti összefüggést.
Hallás és a partitúra elemzése alapján felismeri egy zenei részlet főbb jellemzőit.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
Melódiai és ritmikai szolfézs-gyakorlatokat végez, betartva a hangmagasságokat és a hangok időtartamát.
Énekhanggal reprodukál dalokat és zenei gyakorlatokat, a dallamvonal és a ritmus pontos követésével.
Hallás után felismeri és azonosítja a zenei elemeket és jellemzőket, így a ritmust, a dallamot, a tempót, a dinamikát és a zenei karaktert.
Az elméleti ismereteket alkalmazza zenei részletek olvasása, megszólaltatása és elemzése során.
Egyszerű ritmikai és dallami struktúrákat zenei diktálás alapján lejegyez, a zenei lejegyzés szabályainak megfelelő alkalmazásával.
Melódiai és ritmikai szolfézs-gyakorlatokat végez, betartva a hangmagasságokat és a hangok időtartamát.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések³
1. A kromatika a műzenében.	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Fogalmak: A kromatikus hangsor Bibliográfia: Furda: 24–32. Péter: 86-88; Giuleanu: 424-459.
2. Hangnemi rokonságok. Közeli és távoli hangnemek.	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Fogalmak: kvint rokonság, terc rokonság, parallel hangsorok Bibliográfia: Frank: Hangzó 14–15. Furda: 33–39. Péter: 89-91; Giuleanu: 456-458.
3. Hangnemi érintés, kitérés, moduláció. A moduláció formái és eszközei.	-párbeszéd -felfedeztetés -szemléltetés -közlés -modellálás	Fogalmak: módosított hangfok; reális, transzformált, variált szekvencia; kadencia az új hangnemben; omonim hangnemváltás.

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

		Bibliográfia: Frank: Hangzó 182–208. Furda: 40–45. J.S.Bach: 48–56 sz. Péter: 88-91; Giuleanu: 468-486.
4. A diatonikus, kromatikus moduláció felismerése zeneirodalmi szemelvények elemzése alapján.	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Fogalmak: diatonia, kromatika Bibliográfia: Furda: 36. J.S.Bach: 39–40 sz
5. Enharmonikus moduláció felismerése zeneirodalmi szemelvények elemzése alapján.	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Fogalmak: diatonia, kromatika, enharmonia Bibliográfia: Furda: 37. J.S.Bach: 41–42 sz
6. A diatonikus, kromatikus és enharmonikus moduláció felismerése zeneirodalmi szemelvények elemzése alapján.	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Fogalmak: diatonia, kromatika, enharmonia Bibliográfia: Furda: 38. J.S.Bach: 43–45 sz
7. Móduszok. Ismétlés	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Fogalmak: ion, dór, fríg, líd, mixolid, eol, lokriszi; autentikus-plagális.
8. Kromatika a népi hangsorokban: bőmásodos dór hangsorok	-párbeszéd -felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Fogalmak: alterált hangok, félhang távolságok, bővített szekund Bibliográfia: Ripa-Nedelcut: 156–164. Péter: 65-68; Giuleanu: 361-363.
9. Kromatika a népi hangsorokban: bőmásodos eol és fríg hangsorok	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Fogalmak: alterált hangok, félhang távolságok, bővített szekund Bibliográfia: Ripa-Nedelcut: 156–164. Péter: 65-68; Giuleanu: 361-363.
10. Kromatika a népi hangsorokban: bőmásodos dúr jellegű hangsorok	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Fogalmak: alterált hangok, félhang távolságok, bővített szekund Bibliográfia: Ripa-Nedelcut: 156–164. Péter: 65-68; Giuleanu: 361-363.
11. Második diatónia: akusztikus hangsorok; a rendszer leggyakrabban előforduló móduszai.	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Fogalmak: szekundrend c-alapon, hétfokúság, félhang távolság helye Bibliográfia: Frank: Alapfokú, 19–21. Péter: 68-69.
12. Második diatónia: akusztikus hangsorok – különleges előjegyzések	-párbeszéd -analízis -közlés -modellálás	Fogalmak: előjegyzés Bibliográfia: Frank: Alapfokú, 19–21. Péter: 68-69.
13. Második diatónia: akusztikus hangsorok építése különböző hangmagasságra, zenei elemzés	-párbeszéd -szemléltetés -közlés -modellálás	Fogalmak: elemzés Bibliográfia: Frank: Alapfokú, 19–21. Péter: 68-69.
14. Első és második diatonia - ismétlés	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Fogalmak: tetrachordikus építkezés; módosított hangfokok

Könyvészet Avasi Béla: Zeneelmélet. I-II. kötet. Tankönyvkiadó, Budapest, 1987 J.S.Bach, <i>Ária és árioso részletek</i> Editio Musica Budapest, 1995 Bárdos Lajos, <i>Hangzatgyakorló</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1954. Bárdos Lajos: <i>Tíz újabb írás</i> (1969-1974). Zeneműkiadó, Budapest, 1974. Berger, W.G.: <i>Dimensiuni modale</i>. Editura Muzicală, București, 1979 Bognár R. – Soltész E., <i>Tanuljunk zenét</i>, Editio Musica Budapest, 2004 Diaconu, Adrian: <i>Teorie superioară a muzicii</i>. Conservatorul “George Enescu”, Iași, 1978. Dobszay László, <i>Énekgyakorlatok, 24 solfeggio</i>, EMB 2004. Dumitrescu Ion, <i>120 solfegii</i>, Vol I. Ed. Muzicala Bucuresti 1985 Frank Oszkár, <i>Alapfokú zeneelmélet</i>. Music Trade, Budapest, 1995 Frank Oszkár, <i>Hangzó zeneelmélet</i>. Rózsavölgyi és Társa, Budapest, 2004 Furda, Augusta: <i>Solfegii</i>. Editura M. P. C. Cluj-Napoca, 1996 Giuleanu, Victor: <i>Tratat de teoria muzicii</i>. Editura Muzicală, București, 1986 Keszler Lőrinc, <i>Zenei alapismeretek</i>. Zeneműkiadó, Budapest, 2000. Lendvai Ernő: <i>Bartók és Kodály harmóniavilága</i>, Budapest 1975. Péter Éva, <i>Zeneelmélet</i>, Editura Presa Universitara Clujeana, Cluj, 2017. Péter Éva, <i>Szolfézs példatár</i>, Napoca Star Kiadó, Kolozsvár, 2009. Péter Éva: <i>Zenei készségfejlesztő gyakorlatok</i>. Editura RISOPRINT, Cluj-Napoca, 2023 Péter, Éva. <i>György Maróthi's writings in the field of music theory</i>. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, LX, 2, 2015, pp. 15–24. Râpă, Constantin: <i>Teoria superioară a muzicii</i>. Vol.I. Sisteme Tonale; Vol.II. Ritmul. Ed. Media Muzica, Cluj, 2001-2002. Râpă, Constantin-Nedelcuț, Nelida: <i>Solfegiu pentru toți. II</i>. Ed. Media Muzica, Cluj, 2002. Salzman, Eric: <i>A 20. század zenéje</i>. Zeneműkiadó, Budapest, 1980. Strayer Hope R. <i>From Neumes to Notes: The Evolution of Music Notation</i>, Musical offerings, Vol. 4, 2013. Szelényi István, <i>Gyakorlati modulációtan</i>, Zeneműkiadó 1960. Taylor, Eric, <i>The AB Guide to Music Theory, Part I</i>, The Associated Board of the Royal Schools of Music, London, 1989. Timaru, Valentin: <i>Dicționar noțional și terminologic</i>. Editura Universității din Oradea, 2002.		

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A-dúr: a három keresztes hangsor, tonális támpontok, hangközök és akkordok. Intonálás, hallás utáni felismerés és lapról olvasás.	Énekes bemutatás, utánzás, szolmizáció, dallami és ritmikai visszhangjáték.	Râpă-Nedelcuț, II. kötet, 45. lecke, 76–83 o.; válogatás.
2. A-dúr: alterált fokok és kromatika; fokozatos nehézségű szolfézsanyag és zenediktálás. A tonális funkciók megszilárdítása.	Szolmizáció, hallás alapú összehasonlítás, láncgyakorlat, hangos és belső hallás alapú váltakozó éneklés.	Râpă-Nedelcuț, II. kötet, 46. lecke, 84–90 o.; válogatás.
3. Fisz-moll: természetes, összhangzatos és dallamos változat; jellegzetes hangközök és akkordok. Összehasonlító intonáció.	Bemutatás, szolmizáció, összehasonlító gyakorlat, emlékezetből való éneklés és szóbeli transzponálás.	Râpă-Nedelcuț, II. kötet, 45–46 lecek, 76–90 lecek; gyakorlatok.
4. Fisz-moll: alterált fokok, szolfézs és zenediktálás. A-dúr–fisz-moll összefoglalás.	Szolfézs, hallás utáni visszaéneklés, váltakozó éneklés, rövid dallamdiktálás.	Râpă-Nedelcuț, kötet II, lecke 46, o. 84–90; válogatott szolfézsek.
5. Esz-dúr: a három bés hangsor, tonális támpontok, hangközök és akkordok. Intonálás és hallás utáni felismerés.	Bemutatás, intonációs gyakorlat, szolfézs ütemezéssel, hallás utáni felismerés és rövid zenediktálás.	Râpă-Nedelcuț, kötet II, lecke 47, o. 91–96; válogatás.
6. Esz-dúr: alterált fokok, kromatika és zárlatok. Lapról olvasás és zenediktálás.	Gyakorlat tonális támpontokkal, egyéni és csoportos szolfézs, ütemezés, memorizálás és dallamdiktálás.	Râpă-Nedelcuț, kötet II, lecke 48, o. 97–104; válogatás.
7. C-moll: természetes, összhangzatos és dallamos változat; jellegzetes hangközök és akkordok. Összehasonlító éneklés.	Bemutatás, összehasonlítás, intonációs gyakorlat, szolfézs és zenediktálás.	Râpă-Nedelcuț, kötet II, lecek 47–48, o. 91–104; gyakorlatok.
8. C-moll: alterált fokok, szolfézs és zenediktálás. Esz-dúr és c-moll hangsorok összefoglalása, átismétlése.	Intonációs gyakorlat, belső éneklés, szolfézs ütemezéssel, emlékezetből való éneklés és zenediktálás.	Râpă-Nedelcuț, kötet II, lecke 48, o. 97–104; válogatott szolfézsek.

9. Hármashangzatok: dúr, moll, szűkített és bővített akkord szerkezete. Felépítés, intonálás és hallás utáni felismerés.	Zongorás bemutatás, elemzés, intonálás, lapról olvasás.	Rîpă-Nedelcuț, kötet II, lecke 69, o. 192–196; válogatott gyakorlatok.
10. A hármashangzatok megfordításai: szextakkord és kvartszextakkord. Intonálás.	Bemutatás, hallás alapú összehasonlítás, intonációs gyakorlat, szolfézs, memorizálás.	Rîpă-Nedelcuț, kötet II, lecke 69, o. 192–196;
11. Hármashangzatok és megfordításaik legfeljebb három keresztes és három bés hangnemekben. Akkordmenetek, zárlatok és akkord-diktálás.	Gyakorlat tonális támpontokkal, hallási összehasonlítás, akkord-diktálás.	Bárdos: Hangzatgyakorló, válogatás.
12. Szeptimakkordok: szerkezet-típusok, domináns szeptimakkord és feloldása. Intonálás és felismerés.	Zongorás bemutatás, halláselemzés, intonálás, szolfézs és zenediktálás.	Rîpă-Nedelcuț, kötet II, lecke 70, o. 197–200; válogatott gyakorlatok.
13. A szeptimakkordok megfordításai. Intonálás a basszushangtól és az alaphangtól.	Összehasonlító gyakorlat, szolfézs, a szerkezetek memorizálása, akkord-diktálás.	Rîpă-Nedelcuț, kötet II, leckék 70–71, o. 197–202; válogatás.
14. A hármas- és négyeshangzatok, valamint megfordításaik integrálása. Szolfézs, hallás utáni felismerés, akkord-diktálás és értékelés.	<i>Prima vista</i> szolmizálás, hallás alapú elemzés, akkord-diktálás és összefoglalás.	Rîpă-Nedelcuț, II. kötet, 69–71 leckék, 192–202 o.; gyakorlati összefoglaló.
Könyvészet Rîpă, Constantin; Nedelcuț, Nelida: Solfegeiu pentru toți, kötet II, leckék 45–48 și 69–71, o. 76–104; 192–202. Bárdos Lajos: Hangzatgyakorló. Zeneműkiadó, Budapest, 1954. Megjegyzés: A tananyag elsajátítása válogatott szolmizációs és zenediktálási példák feldolgozásával, valamint egyéni tanulással történik.		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	A zeneelméleti fogalmak ismerete, a zenei nyelv megértése és a zenei tevékenységek tudatos gyakorlása.	Az elméleti ismeretek szintjének ellenőrzése írásbeli teszttel.	33%
9.5 Szeminárium/ Labor	A zenei halláskészség értékelése	Gyakorlati ellenőrzés zenediktálással.	33%
	A zenei olvasáskészség értékelése a tanult, a lapról olvasott anyag, valamint a memorizált dallamok elszolmizálásával.	A szolfézsanyag elsajátításának folyamatos ellenőrzése a tanév során, valamint gyakorlati vizsga a szemeszter végén.	33%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az 5-ös jegy megszerzésének feltételei: legalább 10 előadáson és 10 szemináriumon való részvétel; a félév során az elméleti ismeretek részértékelésén legalább 5-ös jegy elérése; továbbá a tanév során megszerzett gyakorlati készségek igazolása. A záróértékelés minden próbáján legalább 5-ös jegyet kell elérni: Zeneelmélet – írásbeli próba; Szolfézs – gyakorlati próba; Zenediktálás – gyakorlati próba.			

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

	x	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
☐	☐	☐	x	☐	☐	☐	☐	☐
								Nem alkalmazható
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kitöltés időpontja:
2026.04.15

Előadás felelőse:
Dr. Péter Éva

Szeminárium felelőse:
Dr. Csákány Csilla

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.04.20.

Intézetigazgató:
Dr. Péter István

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.